

J A A R V E R S L A G

2025

KOCA

INHOUD

Voorwoord

Dankwoord

WIE: het KOCA-team

HOE: missie visie waarden

VOOR WIE: cliënten en leerlingen

WAT: Memorabele momenten in '25

Vooruitblik 2026

Onze opdrachtverklaring

VOORWOORD

Beste lezer,

Een jaar is opnieuw voorbijgevlogen. Binnen KOCA hebben we geen moment stilgezeten. Dat voelt u ongetwijfeld wanneer u door de volgende pagina's van dit jaarverslag bladert, waar tal van mooie initiatieven en realisaties samenkomen.

In het Buitengewoon Secundair Onderwijs stond o.a. **duurzaamheid** centraal. Met een recyclageproject, inclusief het ontwerpen van een toog uit gerecycleerd hout, werd niet alleen creatief gewerkt, maar ook vakoverschrijdend gedacht. In het basisonderwijs groeide een warme **ontmoetingsplek** via de realisatie van een **schoolbibliotheek**, waar ook ouders welkom zijn om samen met hun kinderen te komen lezen. Wie er op vrijdag passeert, ziet tijdens de **stille-disco** wellicht dansende kinderen op de speelplaats.

Ook binnen Zorg gebeurde er heel wat. Het **NI-project (netwerk inclusie)** werd uitgerold, waarbij onze **handicapspecifieke expertise** gedeeld werd met organisaties in de stad. Zo bouwen we samen aan een meer **inclusieve kinderopvang** – een mooi voorbeeld van hoe samenwerking over sectoren heen echt het verschil kan maken.

Binnen Unit Kind werden belangrijke stappen gezet onder leiding van een nieuwe directeur: de omschakeling naar **(IMAB) intensieve mobiel-ambulante begeleiding** kreeg vorm en de **schoolvervangende dagopvang** werd opgestart.

In onze volwassenwerking bij **De Klinkaard** werd opnieuw geëngageerd gewerkt en gedeeld, met onder meer onze bijdrage aan het UBUNTU-festival in Boom, waar **inclusie** ook voor doven en slechthorenden concreet werd gemaakt.

In **Zuidas** opende Bar Tsaar de deuren, waar jongeren via het Job-lab werkervaring opdoen in een inspirerende setting. Samen creëerden ze bovendien een kunstwerk dat deze plek extra betekenis geeft. We bleven ook investeren in de **groei** van onze **medewerkers**. Zo startte een nieuwe groep met **Vlaamse Gebarentaal** en stapten anderen over naar het tweede jaar van de opleiding – een mooie versterking van onze deskundigheid.

Vanaf oktober werd ook onze **Gelijke Kansenwerking** (voorheen Armoedewerking) nieuw leven ingeblazen.

Met veel engagement werden de eerste bijeenkomsten georganiseerd en plannen gesmeed voor de toekomst. Het is bijzonder waardevol om via deze weg gezinnen te kunnen ondersteunen die dat extra duwtje goed kunnen gebruiken.

Zowel binnen Onderwijs als Zorg maakten we kennis met **nieuwe initiatieven** van de **Vlaamse overheid**, waarin **inclusie** een centrale plaats inneemt. Dat betekent concreet dat we ons voorbereiden op veranderingen die ervoor moeten zorgen dat **iedereen** zoveel mogelijk kan deelnemen aan onderwijs en zorg, met de juiste ondersteuning vanuit **diverse sectoren**. Dit vraagt inzet, samenwerking en aanpassing, maar biedt tegelijk kansen om onze werking verder te versterken en nog meer mensen te bereiken.

De komende jaren zullen deze evoluties onze aandacht blijven vragen. Binnen **KOCA** willen we daar met "goesting", zorg en overtuiging aan meewerken. Maar eerst nodigen we u graag uit om, werking per werking, samen met ons, terug te kijken op een aantal hoogtepunten uit 2025.

We wensen u veel leesplezier!

Namens het bestuur en de directie,
Anne Lesandr ,

Gedelegeerd Bestuurder KOCA vzw.

DANKWOORD

2025 was een jaar om te koesteren.
Een jaar van kleine overwinningen
en grote stappen. Van zorg, aandacht en
eindeloos engagement. Maar bovenal:
een jaar dat gedragen werd door mensen.

Een bijzonder woord van dank gaat naar :

Onze medewerkers

Jullie zijn het kloppende hart van onze organisatie. Elke dag opnieuw maken
jullie het verschil, vaak in de stilte, soms in de storm, altijd met toewijding.

Dankjewel voor de warmte waarmee jullie nabij zijn - voor het geduld in uitdagende
momenten - voor de creativiteit waarmee jullie oplossingen vinden - voor de
professionaliteit die vertrouwen geeft en voor al de kleine gebaren die een wereld van
verschil maken !

Jullie engagement vertaalt zich in kansen, groei en levenskwaliteit voor zoveel mensen.
Dat maakt jullie werk niet alleen waardevol... maar onmisbaar.

Dank jullie wel om elke dag mee het verschil te maken !

Dankjewel

Onze partners

Dank voor het vertrouwen, de samenwerking en het gedeelde engagement.
Samen bouwen we bruggen, versterken we elkaar en creëren we meer mogelijkheden
dan we alleen ooit zouden kunnen.

Onze ouders en bewindvoerders

Jullie vertrouwen is voor ons van onschatbare waarde. Dank jullie wel om jullie verhaal
met ons te delen, om samen te zoeken, te hopen en te bouwen.
Jullie betrokkenheid geeft richting aan wat wij doen.

Al onze stakeholders

Aan iedereen die ons pad kruiste in 2025 : dank voor de steun, de kritische blik, de
inspiratie en het geloof in onze missie. Samen vormen we een netwerk dat draagt,

versterkt en vooruit helpt. ***SAMEN MAKEN WE HET VERSCHIL***

WIE

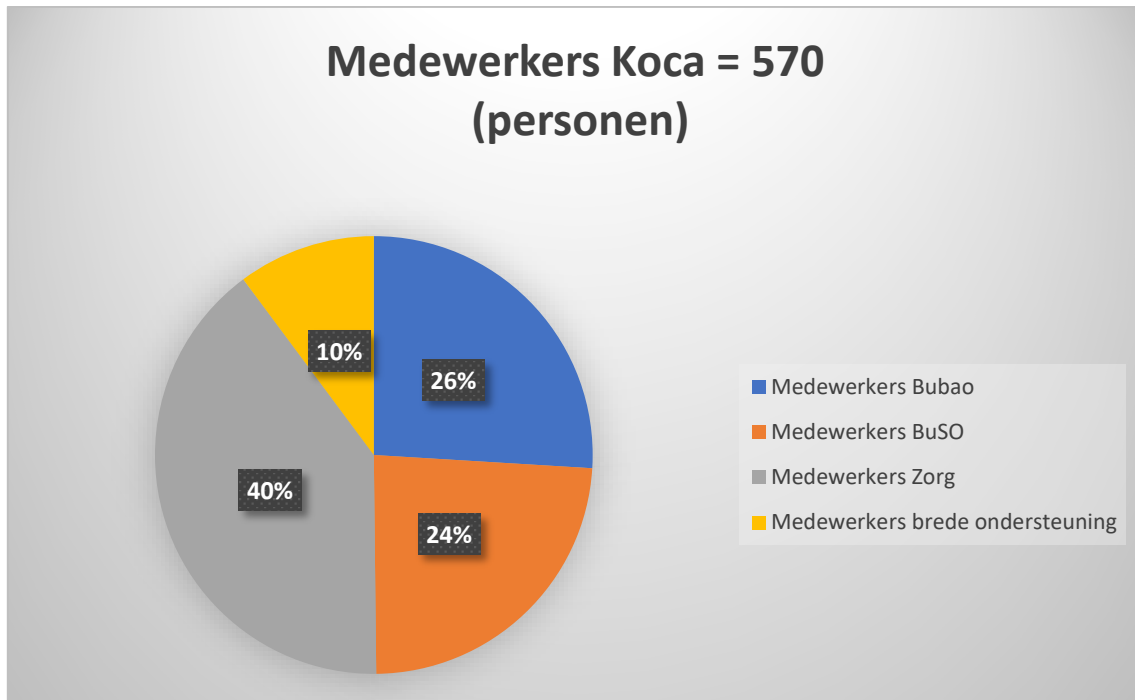
*Wie of waar je ook bent,
wij staan naast je,
opdat je op eigen kracht verder kan*

KOCA

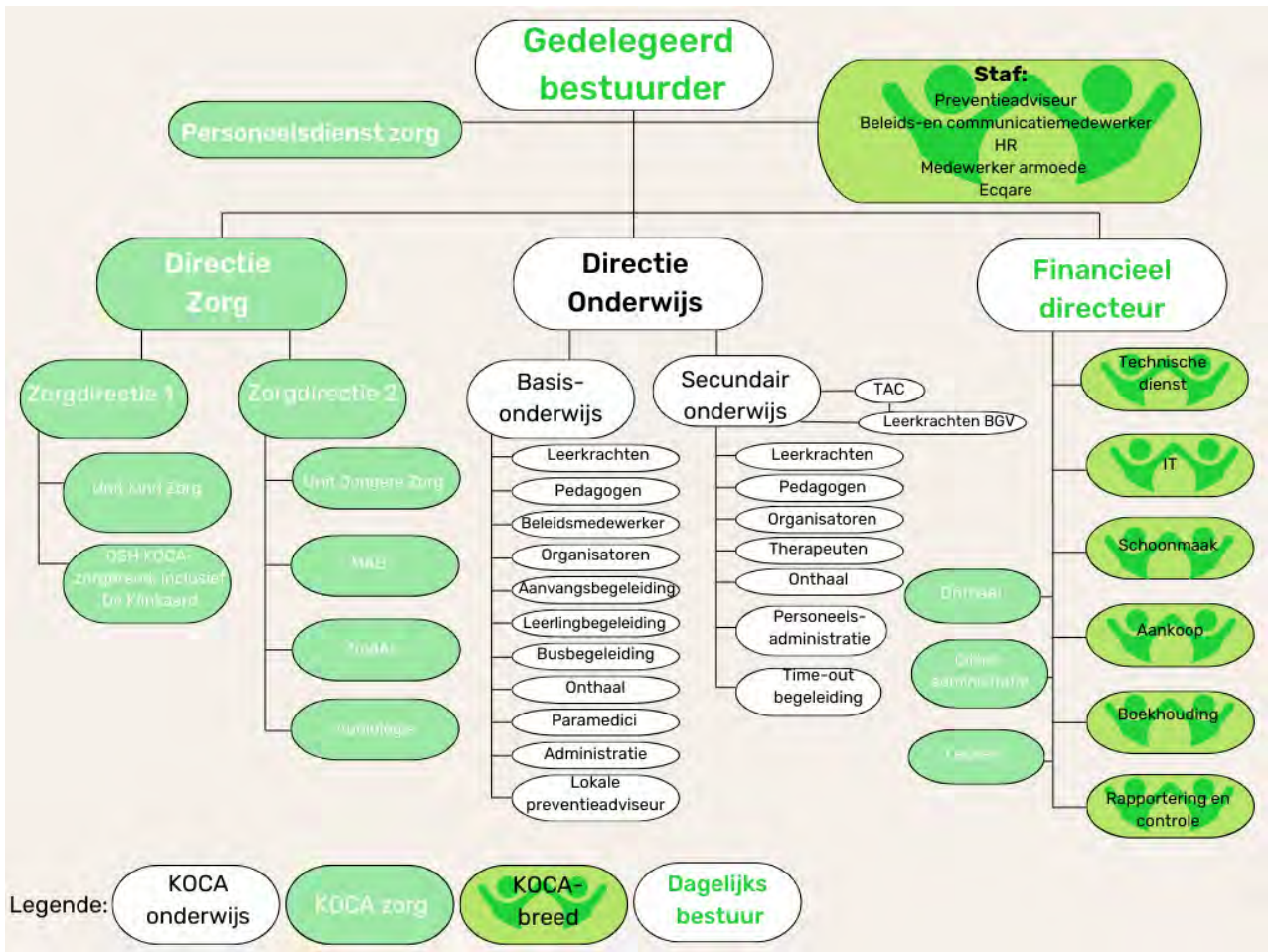
HET KOCA-TEAM

Het team van KOCA bestaat uit een grote groep van mensen met een diversiteit aan functies, talenten en opdrachten.

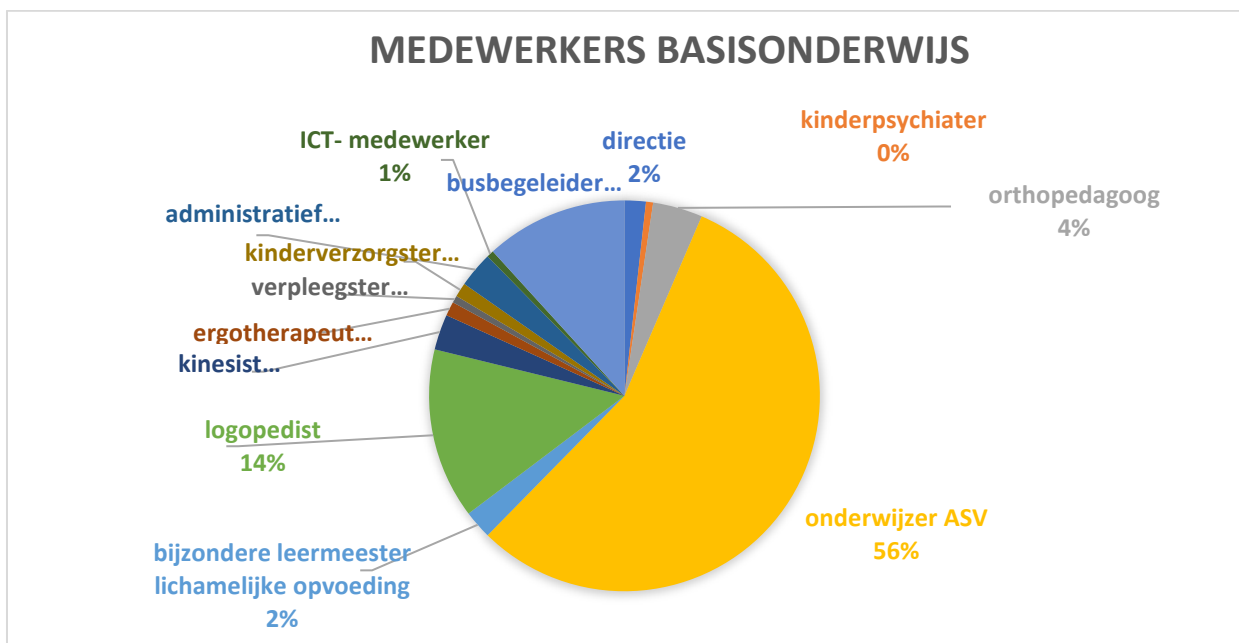
In totaal werken er 544 collega's in KOCA vzw. De grootste groep, met 228 medewerkers, werkt voor KOCA zorg. In het onderwijs werken er respectievelijk 136 mensen in het Buitengewoon secundair onderwijs en 148 in het Buitengewoon basisonderwijs. 32 mensen worden tewerkgesteld in de KOCA brede diensten.

Organigram KOCA:

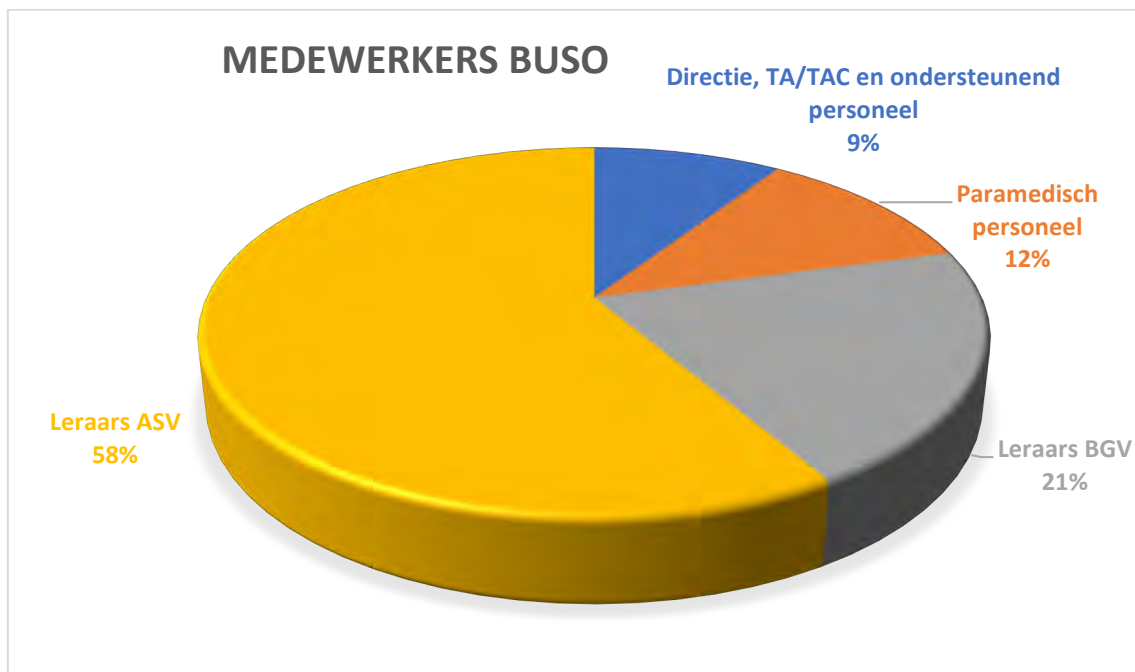

Wanneer we het plaatje leggen per entiteit, ziet dat er als volgt uit:

Basisonderwijs heeft in 2025 148 medewerkers:

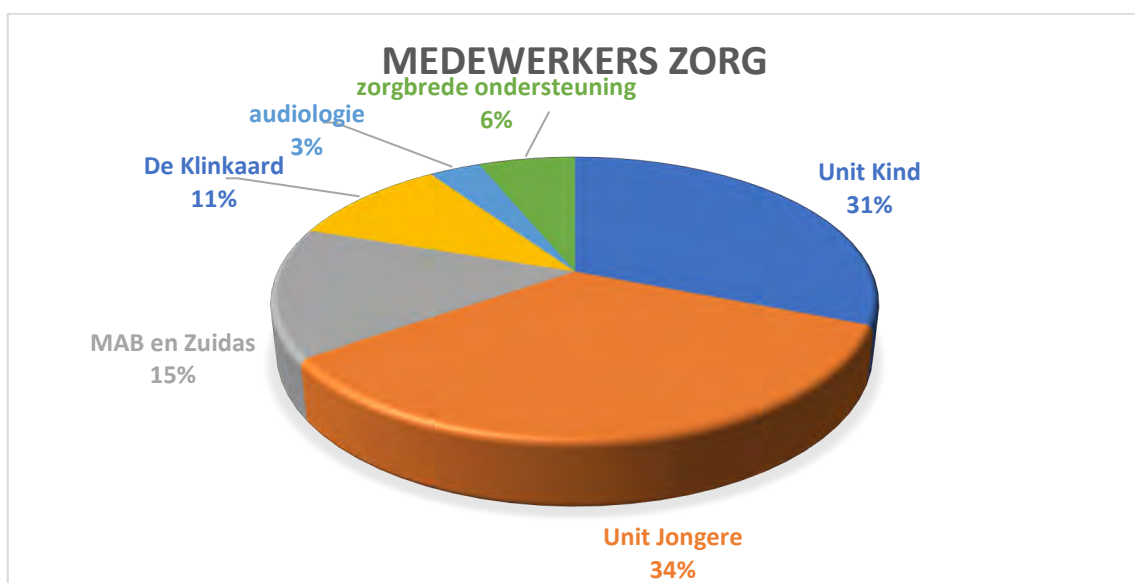

En bij KOCA Secundair zijn dit 136 medewerkers:

Bij Zorg tellen we 228 medewerkers.

Dit is een daling met 7 eenheden tov 2024. Het wegvallen van Kocameleon heeft hiertoe bijgedragen.

Naast deze vaste medewerkers kunnen we ook een beroep doen op de helpende handen van **vrijwilligers en stagiaires**, waar we heel erg blij mee zijn!

HOE

MISSIE VISIE WAARDEN

Centraal in ons handelen staan onze missie, visie en waarden. Naar aanleiding van onze code goed bestuur werden onze missie, visie en waarden opnieuw bevestigd.

KOCA is een **centrum dat kinderen, jongeren en volwassenen** ondersteunt die vanuit hun **kwetsbaarheid** nood hebben aan **speciaal onderwijs en extra ondersteuning**.

Onze **missie** is als volgt:

Onderwijs én zorg richten zich tot doven en slechthorenden, kinderen, jongeren en volwassenen met spraaktaalontwikkelingsstoornissen, autismespectrumstoornissen, leerproblemen al dan niet gepaard gaande met een verstandelijke beperking of een gedrags- en emotionele problematiek.

We willen bijdragen tot de **uitbouw** van een **kwaliteitsvol levensproject** op maat van elk individu. Hierbij vertrekken we van de ondersteuningsbehoeften van elke persoon in de eigen context. In elke situatie en op elk moment van het ondersteuningsproces zoeken we naar een evenwicht tussen steun bieden/helpen enerzijds en recht doen aan autonomie of zelfstandigheid anderzijds.

KOCA is ontstaan vanuit een christelijk initiatief en blijft **trouw aan de christelijke waarden**.

Onze **visie**:

In **KOCA** werken we vanuit:

- Geloof in elke persoon en zijn omgeving
- Persoonlijke inzet en betrokkenheid
- Verbondenheid en dialoog

- Deskundigheid
- Een geloof in een inclusieve samenleving

Onze **waarden**:

- Engagement en Betrokkenheid
- Participatie van elke persoon en zijn ouders/context
- Openheid en respect
- Geloof in dialoog
- Open en eerlijke samenwerking
- Flexibiliteit

Wij staan naast je, zodat je
op eigen kracht verder kan.

VOOR WIE

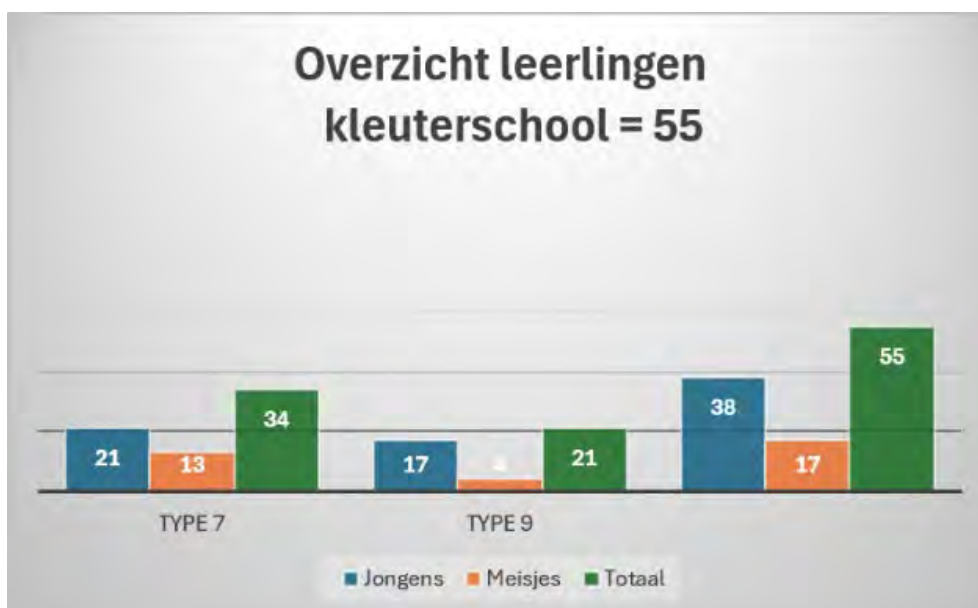
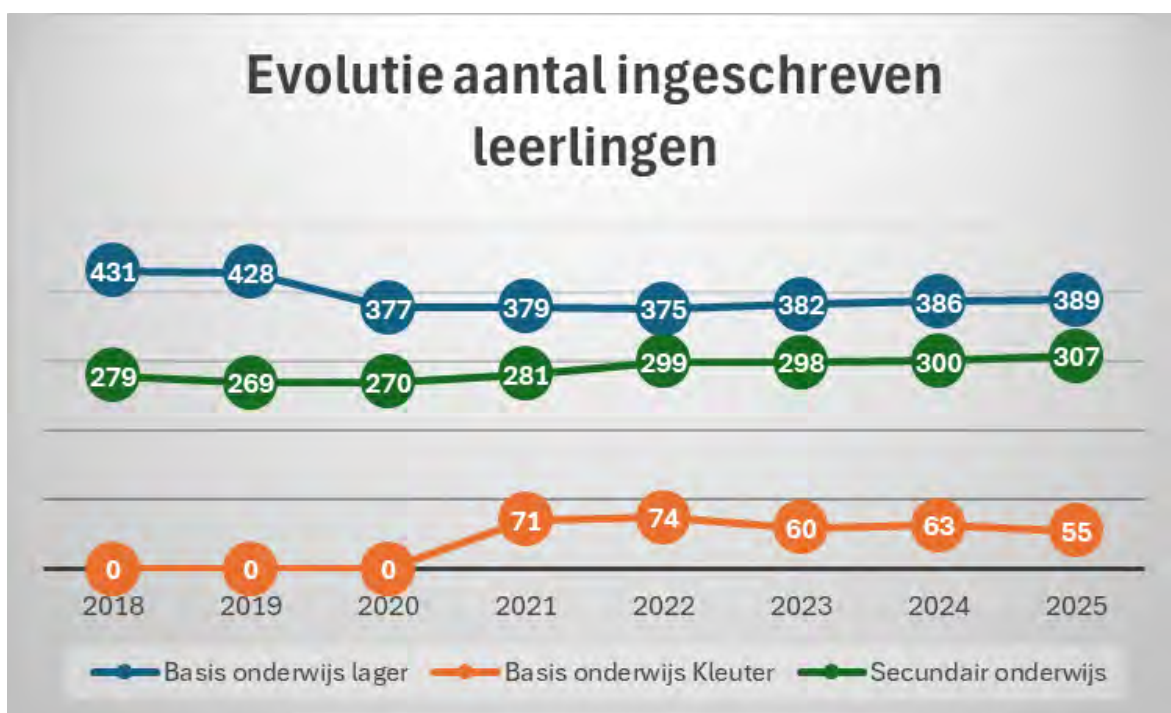

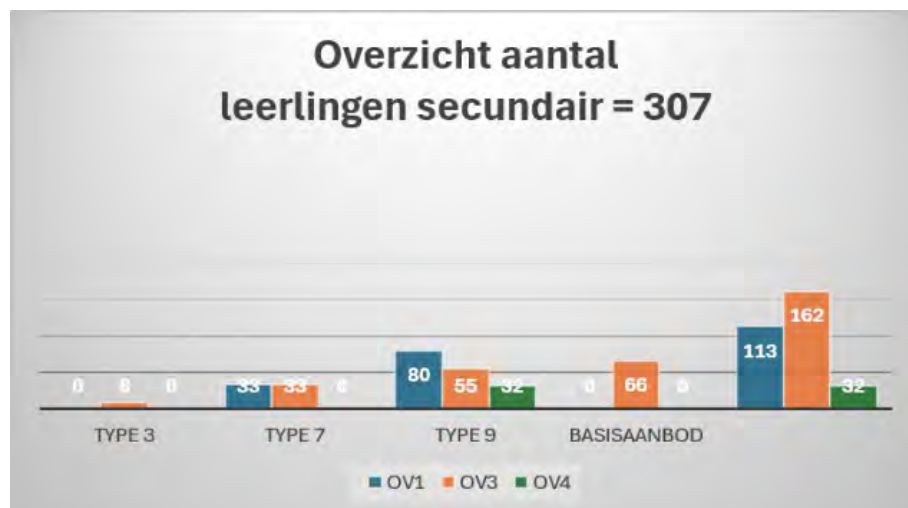
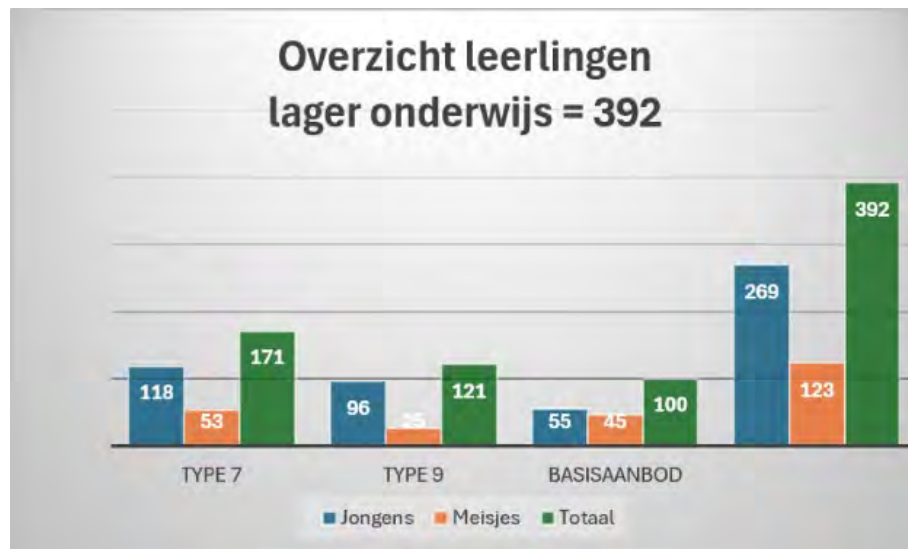
CLIËNTEN EN LEERLINGEN

Heel wat doelgroepen kunnen bij ons terecht, van baby's tot (jong)volwassenen. We geven een blik op hoeveel mensen er een beroep deden op KOCA in 2024.

Onderwijs:

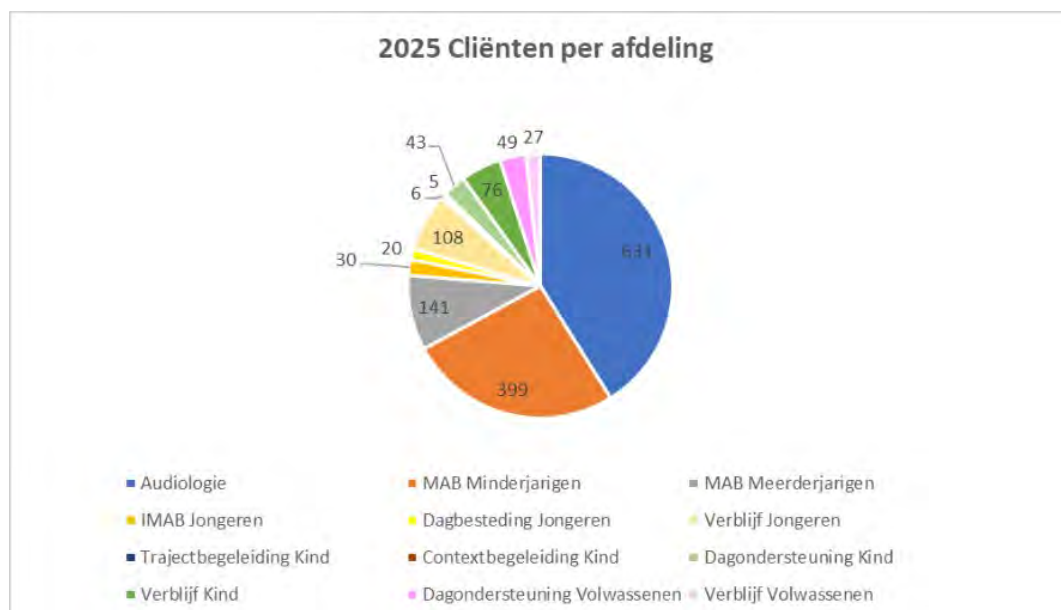
Onderstaande grafiek geeft een zicht op het aantal leerlingen dat ingeschreven is in onze scholen overheen de jaren. In totaal zijn er 751 leerlingen ingeschreven in de scholen van KOCA.

Zorg:

Bij KOCA ZORG werd in totaal in het jaar 2025 begeleiding gegeven aan 1535 cliënten.

MEMORABELE MOMENTEN IN 2025

BASISONDERWIJS

Nieuw directielid

In KOCA Basisonderwijs mochten we in 2025 een nieuw directielid verwelkomen : **Katrien Onghena**. Met Katrien is ons directieteam opnieuw volledig. Katrien kent KOCA Basisonderwijs door en door aangezien zij al lange tijd werkzaam was als leerkracht in type 9.

Didactisch coach

Om onze leerlingen zo goed mogelijk te helpen ontwikkelen zijn sterke **didactische** en **ortho-didactische vaardigheden** bij medewerkers essentieel.

Het stijgend aantal leerlingen met een grotere diversiteit in ondersteuningsnoden en het toenemende aantal zij- instromers die voor de klas staan, stelt ons hier voor een grote uitdaging.

Daarnaast legt onze nieuwe minister de focus op cognitieve ontwikkeling, met dan nog eens nadruk op taal en wiskunde.

Daarom beslisten we om vanaf september 2025 de functie van didactisch coach in het leven te roepen. Deze kan zowel starters, zij-instromers als meer ervaren collega's met vragen helpen in de zoektocht naar een gepast en gefundeerd aanbod. Bovendien werd er een **samenwerking** opgezet **met KdG** rond didactiek.

Feedbackcultuur

Binnen KOCA Basisonderwijs willen we evolueren naar een feedbackcultuur. Feedback is een onmisbaar middel om **persoonlijke en professionele groei te stimuleren**. We werkten opnieuw samen met KdG-Hogeschool om het hele team hierin mee te nemen.

Tijdens 2 pedagogische studiedagen werd de theorie gebracht maar was er ook ruimte om dit onderling in te oefenen. Een **schoolcultuur** veranderen gaat niet van dag op dag. Met deze sessie werd alvast een eerste stap in de goede richting genomen; die zal worden gevolgd door bijkomende initiatieven om de toepassing van wat in de theorie werd aangebracht, bij iedereen te laten landen.

Bib op school

Om de bib dichterbij te brengen, voorziet stad Antwerpen een ruim aanbod aan boeken en strips voor onze school. Onze technische dienst richtte een lokaal in dat eruitziet als een **echte bibliotheek**. Door sponsoring van de Vrienden van KOCA konden we de ruimte verder leuk aankleden met zitzakken. Op die manier kunnen we een uitnodigende omgeving creëren voor de kinderen om een boek of strip te lezen.

Zelf schaften we ook nog **leesboekjes aan in andere talen**: op deze manier kunnen ouders tijdens voorleesmomenten in de klas ook in hun moedertaal lezen met de kinderen. Dit verhoogt ook de **ouderbetrokkenheid**, wat we als KOCA basisonderwijs erg belangrijk vinden.

Gek op je bek

We kregen de kans om deel te nemen aan een uniek **tandzorgproject** voor het buitengewoon onderwijs. We kregen een educatieve mondgezondheidskoffer, met materiaal om onze kinderen spelenderwijs iets te leren over een **gezonde mond** en het belang van **tanden poetsen**. De mascotte 'Tuubje' kan hen hierbij extra aanmoedigen. De leerkrachten kregen professionele uitleg over de aanpak van een tandarts. Daarna werd er in de klas heel wat geoefend en gepoetst zodat kinderen hier thuis ook mee aan de slag kunnen gaan.

Stille disco

Ons KIP-team (leerkrachten die instaan om pestsituaties op te lossen) danste op STIP-IT tegen pesten. Dit deden we met stille disco's. Met de **hoofdtelefoons** kan je **dansen** op muziek, zonder dat de muziek daarvoor op heel de speelplaats moet klinken. Zo blijft het ook rustig voor de kinderen die hier nood aan hebben. Het werd een leuke dag vol muziek en dans. Nog leuker is dat de stille disco's ondertussen elke vrijdag gebruikt kunnen worden op de speelplaats.

SECUNDAIR ONDERWIJS

Deelname aan Vlaamse houtproef

Onze leerlingen die de richting Hout volgen, hebben een indrukwekkende prestatie neergezet tijdens de Vlaamse Houtproef, een **gerenommeerde vakwedstrijd** waar jong talent in houtbewerking wordt getest op **vakmanschap, precisie en creativiteit**.

Van de 300 ingeschreven kandidaten wisten onze leerlingen zich knap te handhaven in de algemene ranking, met een 14de, 15de en 16de plaats. Dit is een uitzonderlijke prestatie, zeker gezien de verschillende opleidingsniveaus waarin de leerlingen actief zijn en het gegeven dat Buso en gewoon onderwijs eenzelfde opdracht hadden.

In de specifieke uitsplitsing van het Buitengewoon Onderwijs (Buso) behaalden onze leerlingen de 3de, de 4de en de 5de plaats. Een extra erkenning is dat onze leerling op de 3de plaats zich heeft gekwalificeerd voor de Vlaamse ranking op 6 juni.

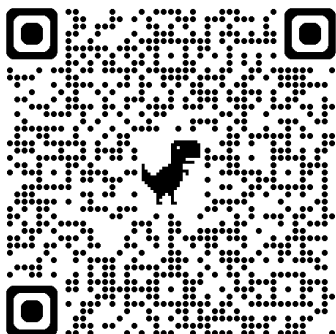
Tijdens deze finale werden de werken opnieuw beoordeeld door een grotere jury. In de grote finale zijn we uiteindelijk binnen de groep van BuSO geëindigd op de 7e plaats!

Een welgemeende **proficiat en grote pluim op de hoed** aan alle deelnemers en leerkrachten die hen hierin begeleid hebben!

Bekijk hier het filmpje:

[VIDEO Vlaamse houtproef: op zoek naar schrijnwerkers in technisch, beroeps en buitengewoon onderwijs | VRT NWS Nieuws](#)

Of scan de QR code:

Project gebruik resthout – duurzaamheid

Tijdens de eerste helft van het schooljaar hebben de klassen houtbewerking van KOCA Secundair een bijzonder duurzaam project gerealiseerd. Onder het motto **"Geef hout een tweede leven"** gingen de leerlingen aan de slag met een recyclageproject waarbij enkel gebruik werd gemaakt van resthout en hergebruikt hout.

Kleine stukjes massief hout die op het eerste gezicht niet meer bruikbaar waren, kregen een nieuw doel. Door ze zorgvuldig samen te stellen en te verlijmen, maakten de leerlingen er stevige, bruikbare balkjes van. Met dit materiaal bouwden ze een **toog/balie**, volledig uit gerecycleerde grondstoffen.

Om te tonen dat **duurzaamheid en creativiteit** hand in hand kunnen gaan, ontwierpen de leerlingen – met begeleiding van hun leerkracht – een extra uitdagend model. Naarmate het project vorderde, groeide het enthousiasme zichtbaar. Ze ontdekten dat bijna elk stukje hout, hoe klein ook, kan bijdragen aan iets nieuws en waardevols.

Ook in de algemene vakken (GASV) werd het thema verder uitgediept. De leerlingen kregen les over **circulaire economie, recyclage en duurzaamheid**, waardoor ze het belang van hun werk in een bredere context leerden plaatsen.

Het project werd feestelijk afgesloten met een **receptie in het houtlokaal**. Alle klassen van de school waren welkom om het eindresultaat te bewonderen, te genieten van een hapje en drankje, en uitleg te krijgen van de trotse makers zelf. De leerlingen vertelden over het maakproces en het belang van hergebruik: hoe elk restje hout een tweede kans verdient én goed is voor het milieu.

Het resultaat mag er zijn – een **uniek, duurzaam meubelstuk** dat niet enkel het vak houtbewerking toont, maar ook het bewustzijn rond milieuvriendelijke houtbewerking versterkt.

**Proficiat aan alle leerlingen en leerkrachten
die aan dit mooie project hebben meegewerkt!**

ZORG

Kwaliteitsontwikkeling en professionalisering

Klachtenprocedure van melding tot dialoog

Vorig jaar verfijnden we binnen KOCA Zorg onze **interne klachtenprocedure** met één duidelijke ambitie: klachten warmer, toegankelijker en zorgvuldiger aanpakken.

We werkten vooral aan een heldere interne werkwijze. Bij elke klacht wordt nu duidelijk afgesproken wie de klacht opneemt en opvolgt. Op die manier is er één **beheerder** en één vast aanspreekpunt voor de melder. Dit zorgt voor meer duidelijkheid, nabijheid en vertrouwen tijdens het volledige proces.

Daarnaast willen we klachten niet oppervlakkig behandelen, maar samen écht tot aan de wortels kijken: wat zit erachter, wat kunnen we leren en hoe kunnen we samen groeien? Een klacht zien we daarom niet als iets negatiefs, maar als **waardevolle feedback** en een **kans tot dialoog**.

We maakten ook concrete afspraken rond **opvolging en verwerking**. Zo ontvangt de melder binnen de *maand een schriftelijk antwoord* waarin we terugkoppelen wat besproken werd, welke inzichten we meenemen en welke acties eventueel werden ondernomen. **Intern registreren we klachten op een uniforme manier** via onze registratietool eQare, zodat elke melding binnen KOCA Zorg op eenzelfde kwaliteitsvolle manier wordt verwerkt.

In de eerste plaats hopen we natuurlijk dat jongeren, ouders en betrokkenen met vragen of bezorgdheden terechtkunnen bij hun aandachtsbegeleider of het team. Wanneer dat moeilijk voelt of niet lukt, blijft een klacht echter even welkom en waardevol. Want soms begint kwaliteitszorg gewoon met de **moed om iets uit te spreken**.

Implementatie van **IHP** en **Smart** doelen ter ondersteuning van het IHP

Het **Individueel Handelingsplan (IHP)** blijft een basisinstrument binnen onze begeleiding. Samen met de cliënten en hun netwerk formuleren we doelen die richting geven aan het traject in KOCA.

Daarbij werken we volgens het SMART-principe: concreet, haalbaar en afgestemd op de leefwereld van de jongere.

Het IHP is **een concreet plan** waarin staat:

Welk probleem of doel er is.

Wat men exact wil bereiken.

Welke acties daarvoor nodig zijn.

Wie wat doet en wanneer dat gaat gebeuren.

Een bijzondere sterkte die ook door inspectie werd benoemd, is dat **jongeren actief betrokken** worden bij het formuleren van hun eigen doelstellingen. Hun stem en perspectief staan centraal — want hun stem is ons kompas.

HET INDIVIDUEEL HANDELINGSPLAN

DOELGERICHT - METHODISCH - OBJECTIEF - CONCREET

BELANG & MINDSET IHP

BETREKKEN VAN ZORGGEBRUIKER

Elke zorggebruiker dient betrokken te worden:
- 12: voor het IHP-gesprek met kind IHP overlopen
+ 12: aanwezigheid bij IHP-gesprek

VERPLICHT ONDERDEEL VAN HET IDO

Elk IHP dient **BESPROKEN** met en **GETEKEND** worden door een **WETTELIJKE VERTEGENWOORDIGER** of de zorggebruiker zelf indien 18+. De inspectie oordeelt hier zeer streng over.

REGIE IN HANDEN VAN AANDACHTS-BEGELEIDER

De aandachtsbegeleider organiseert het IHP-gesprek, waarbij min. wettelijke vertegenwoordiger(s), zorggebruiker (+ 12) en contextbegeleider aansluiten. De orthopedagoog volgt nauw mee op.

VÓÓR DE START: INTAKEGESPREK

- Opstellen van zorgvragen
- Eerste beeldvorming en ondertekend IHP

START - 6 MAANDEN

- Gesprek met zorggebruiker en context over ontwikkeling
- Doelen opstellen a.d.h.v. zorgvragen
- Beeldvorming aanpassen
- Doelen en actieplan voorleggen op teamvergadering
- IHP-gesprek plannen en uitvoeren

NADIEN MIN. JAARLIJKE EVALUATIE

- Doelen evalueren, aanpassen, opstellen
- Beeldvorming aanpassen
- Min. 1x/jaar IHP-bespreking

Maatschappelijke verankering en inclusieve praktijken

Uitrol van het netwerk inclusie in samenwerking met collega-organisaties en stad Antwerpen

Binnen het Netwerk **Inclusie-coaching** werken we intensief samen met de Stad Antwerpen, Heder, OLO-Rotonde en Katrinahof. Vanuit deze samenwerking delen we onze expertise met medewerkers uit de buitenschoolse opvang en andere eerstelijnsorganisaties, met als doel hun **werking inclusiever en kwaliteitsvoller** te maken.

Het Netwerk Inclusie-coaching richt zich op duurzame ondersteuning van organisaties binnen kinderopvang, jeugdwerk en het bredere zorglandschap.

Door onze krachten te bundelen kunnen we lokale trajecten op maat aanbieden, afgestemd op de noden van organisaties en regio's. Daarbij zetten we in op een combinatie van:

- procesbegeleiding en beleidsontwikkeling
- vorming en intervisie voor medewerkers
- coaching en begeleiding in hun dagdagelijks werk
- lerende netwerken en kennisdeling

De **samenwerking** binnen het netwerk versterkt niet alleen de expertise van partners, maar creëert ook waardevolle verbindingen tussen organisaties die samen werk maken van inclusieve zorg en opvang.

UNIT KIND ZORG

Nieuwe directeur

Birgit Mertens startte als nieuwe directeur. Met al meer dan 10 jaar dienstanciënniteit kent ze de organisatie door en door. Na 5 jaar ervaring te hebben opgedaan als leidinggevende, vervolledigt ze sinds 1 mei 2025 het directieteam zorg.

Plan 2025

Directeur ad interim, Roel Jespers, zette in het eerste kwartaal **een verandertraject** in. De aangeboden modules werden onder de loep genomen. Er werd gekozen om dagopvang af te bouwen ten voordele van de module MAB, georganiseerd onder de noemer IMAB. Deze term staat voor **intensieve mobiel ambulante begeleiding** en gericht is op individueel doelgericht werken met de cliënt. Daarnaast werd de **module dagbesteding** opgestart om tegemoet te komen aan de belangrijke vraag naar schoolvervangende dagopvang. Er wordt maatschappelijk vastgesteld dat meer en meer kinderen niet voltijds schoollopen. Door doelgericht te werken proberen we via dagbesteding de thuisblijvende kinderen te activeren en geleidelijk aan terug naar school te oriënteren. In een eerste fase zijn we gestart met 1 groep, met oog op uitbreiding naar 2 groepen.

Activiteiten op maat

Dankzij de vrienden van KOCA kon de **mobiele kinderboerderij** 2x langskomen. Op die manier brachten we, voor zij die zich verplaatsen naar onbekend terrein heel moeilijk aankunnen, de activiteit tot bij hen.

Persoons- en Teamgerichte Veiligheidstechnieken (PTV)

Er werd een train-de-trainer PTV opgeleid om op meer frequente basis herhalingslessen te kunnen aanbieden. Op die manier hopen we dat elke collega op de werkvloer zich in de toekomst voldoende geschoold en comfortabel voelt om, wanneer niet anders mogelijk, te interveniëren bij agressie-incidenten.

Taskforce Weekendorganisatie

De organisatie van de weekendwerking werd herwerkt met behulp van een taskforce. De taskforce werd georganiseerd in samenwerking met de syndicaal gedelegeerde en stond open voor alle collega's. Na 3 intensieve sessies zijn we gekomen tot

leefgroepoverschrijdende weekendteams. De implementatie en evaluatie van het nieuwe systeem zal van start gaan in 2026.

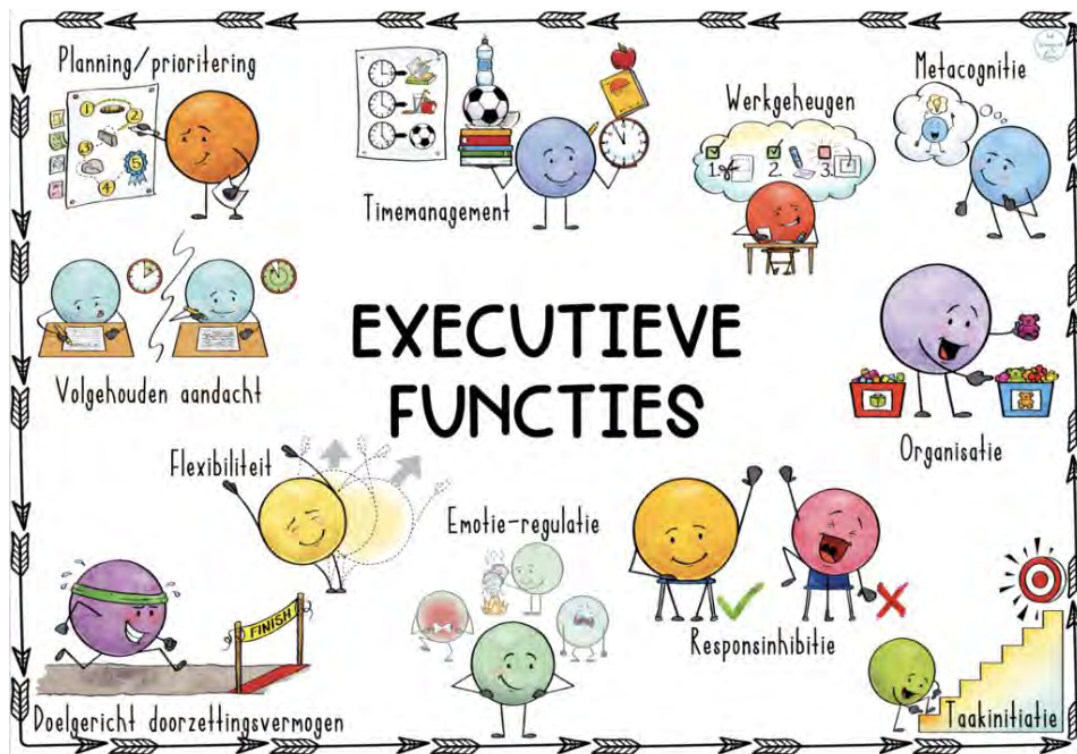
UNIT JONGERE ZORG

Structurele intervisie rond ASS en executieve functies

Vorig jaar gaven de orthopedagogen van de unit jongeren een vorming rond ASS en executieve functies binnen hun unit. De vorming had als doel om de **kennis en het inzicht** over de impact van ASS **op het dagelijks functioneren en het leren van jongeren** in kaart te brengen.

Er werd stilgestaan bij thema's zoals planning, organisatie, emotieregulatie, flexibiliteit en prikkelverwerking. Daarnaast kregen medewerkers **concrete handvatten** aangereikt om jongeren beter te ondersteunen binnen een voorspelbare, duidelijke en stimulerende omgeving.

De interactieve uitwisseling van praktijkvoorbeelden en ervaringen zorgde voor herkenning en versterkte de samenwerking tussen collega's. De vorming droeg bij aan één uitgedragen visie en een meer afgestemde begeleiding van de jongeren.

Kwaliteit van zorg in dialoog met scrabble

Vorig jaar gingen we binnen de unit jongeren actief aan de slag rond **kwaliteit van zorg**. Zowel jongeren als medewerkers werden bevraagd over wat goede zorg voor hen betekent.

Aan de hand van een speelse **scrabble**-oefening ontstonden waardevolle gesprekken over **kwaliteitszorg**: wat verstaan we daaronder, hoe geven we dit concreet vorm en wat vinden we als team belangrijk? Het samen zoeken naar kernwoorden zorgde voor verbinding, herkenning

en boeiende uitwisseling tussen collega's en jongeren.

De woorden die het vaakst terugkwamen waren *samen*, *empathie*, *rust*, *veiligheid* en *vertrouwen*. Opvallend was ook hoe vaak het **woord brillen** opdook. Blijkbaar kijken we binnen KOCA graag met verschillende brillen naar zorg — zolang we maar dezelfde richting uit kijken.

De oefening maakte zichtbaar dat kwaliteitszorg niet alleen in procedures zit, maar vooral leeft in de **dagelijkse samenwerking** en in de manier waarop we met elkaar praten en omgaan.

Bij het lanceren van dit initiatief, werden de jongeren uitgedaagd om een tekenopdracht in te sturen, hieronder de winnaar van de creatieve opdracht.

DE KLINKAARD

Nieuwe directeur

Birgit Mertens, die sinds 1 mei 2025 ook unit Kind onder haar vleugels neemt, krijgt ook De Klinkaard mee onder haar bevoegdheid.

Medewerkers

2025 is het jaar waarin er sprake was van een **hoog personeelsverloop** met op het piekmoment een groot tekort aan medewerkers. Hiervoor werd er een beroep gedaan op enerzijds externe ondersteuning vanuit een gespecialiseerd uitzendkantoor en anderzijds op extra inzet van de actieve collega's. Om de actieve collega's te belonen voor hun extra inspanning werd grondig onderzocht hoe we konden omgaan met de **talrijk gepresteerde meer-uren**.

Er werd ingezet op het vervolledigen van de teams met waardige nieuwe collega's. Elke leefgroep kon zich zo beetje per beetje terug beginnen **settelen in een meer stabiele werking**.

Inclusie

Ook in 2025 blijven we vanuit KOCA - De Klinkaard partner van het UBUNTU festival te Boom. Vanuit onze werking waken we mee over de toegankelijkheid voor doven en slechthorenden door een tolk ter beschikking te stellen.

Pieter Embrechts ging al eens langs bij De Klinkaard.

Ubuntu Festival in Boom maakt optreden Pieter Embrechts toegankelijk met gebarentolk: "Fijn dat ook slechthorenden kunnen genieten"

Op het Ubuntu Festival in Boom zal het optreden van hoofdact Pieter Embrechts volledig getolkt worden in Vlaamse Gebarentaal. Het festival werkt daarvoor samen met De Klinkaard, een open huis voor doven en slechthorenden. Met dit initiatief wil het Ubuntu Festival toegankelijker worden voor een breder publiek.

Nisrine Ziadi

© do 01 mei. 2025 10u37

Bron: VRT Nieuws ([Ubuntu Festival in Boom maakt optreden Pieter Embrechts toegankelijk met gebarentolk: "Fijn dat ook slechthorenden kunnen genieten" | VRT NWS Nieuws](#))

Vlaamse Gebarentaal

De gepaste communicatie in VGT was een uitdaging met veel nieuwe collega's in het team. Er werd gekozen om intern een intensieve opleiding VGT aan te bieden waardoor we de grote groep collega's structureel op weg konden zetten.

Zorginspectie

We sloten het jaar af met een bijzondere inspectie n.a.v. een klacht. Er werden meerdere klachtelelementen geformuleerd die gedurende de inspectie werden onderzocht.

Hieruit vloeide een aandachtspunt voort en kwam een bestaand tekort aan de oppervlakte waarvoor het komende jaar een grondige remediëring zal plaatsvinden.

ZUIDAS

ZuidAs begeleidt (jong-)volwassen **personen met ASS**.

Eén van de hoogtepunten van 2025 was het project waarbij artiest Ignace Cami samen met de jongeren een kunstwerk realiseerde.

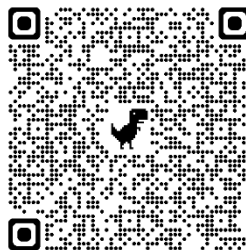
Eind december vond in zaal Tsaar in de Paleisstraat de feestelijke opening plaats van Bar Tsaar. Het ging om een drievoudige inhuldiging: van Job-lab, van de ruimte als ontmoetingsplaats en van het kunstwerk met als titel 'geleiders der verbeelding', dat de ruimte siert:

Samen met cliënten, collega's van ZuidAs, onze technische dienst en kunstenaar Ignace Cami is er met veel enthousiasme een plek gecreëerd waar jongvolwassenen met autisme werkervaring kunnen opdoen.

De totstandkoming ervan is mooi terug te vinden in volgend filmpje:

<https://canva.link/9h20r3t6k11ue0q>

Tegelijk wordt zaal Tsaar een plek waar (in eerste instantie) KOCA-medewerkers mekaar kunnen ontmoeten, een koffie drinken, werken ... De focus ligt op begeleiding, inclusie, verbinding, samenwerking, en dat alles in een gezellig en warm KOCA-kader.

Later wordt ook de ruimere samenwerking uitgebouwd met andere organisaties, buurtprojecten enz...

Daarnaast verkreeg ZuidAs een **erkenning externe dienstverlener voor Individueel Maatwerk** van het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie ter versterking van duurzame tewerkstellingskansen.

Verder is een samenwerking uitgewerkt waarbij **profit en non-profit hand in hand** werken voor Job-lab, een project gericht op **duurzame arbeidsintegratie**, met tips van Engage4.

AUDIOLOGIE

Binnen audiologie blijven we inzetten op **sterke samenwerkingen** met **ziekenhuizen en artsen** om de **kwaliteit van onze gehoortesten** te versterken. Daarom maken we actief werk van overleg en afstemming met verschillende ziekenhuizen en partners.

Zo gingen we dit schooljaar **in overleg met artsen en medewerkers van het UZA** over samenwerking, werkwijzen, tools en communicatiemiddelen. De foto "met z'n allen in de lift van het UZA" symboliseert mooi hoe we samen letterlijk én figuurlijk in beweging blijven.

Vanuit onze expertise in **de niche van gehooranalyse** bouwen we ook verder aan samenwerkingen met Sint-Augustinus en de gehoorgroep in Antwerpen. Door elkaar beter te leren kennen en kennis uit te wisselen, versterken we niet alleen de samenwerking tussen diensten, maar vooral ook de kwaliteit van zorg voor cliënten en gezinnen.

KOCA-BREED

Welzijn op het werk

Model SONAR

Binnen KOCA staat zorg centraal – niet alleen voor onze leerlingen en cliënten, maar evenzeer voor onze medewerkers. Hun welzijn vormt immers de basis voor kwalitatieve dienstverlening en een gedragen werking. Om hier blijvend op in te zetten en beter te begrijpen wat er leeft binnen onze organisatie, lanceerden we eind 2024 de sonarenquête.

Deze bevraging, georganiseerd in samenwerking met de Externe Dienst voor Bescherming en Preventie, gaf elke medewerker binnen KOCA de kans om zijn of haar stem te laten horen. De enquête peilde naar diverse facetten van het werk die van invloed zijn op het welbevinden, zoals arbeidsomstandigheden, arbeidsrelaties, arbeidsorganisatie, arbeidsinhoud en arbeidsvoorwaarden. Daarnaast werd ook expliciet aandacht besteed aan welzijnsindicatoren zoals motivatie, ervaren stress en de balans tussen werk en privé.

Met een deelnamegraad van 64% mogen we spreken van een stevige betrokkenheid van onze medewerkers. In het voorjaar van 2025 werden de resultaten bekendgemaakt. Die gaven een genuanceerd beeld van waar KOCA vandaag staat. Onze sterke punten liggen duidelijk in de heersende cultuur, de afwisseling in het werk, de autonomie die medewerkers ervaren, de steun van collega's en de verlof- en uurregeling. Tegelijk kwamen ook duidelijke werkpunten naar voren, waaronder de behoefte aan meer structuur, de mentale belasting binnen een aantal functies, communicatie en verloning.

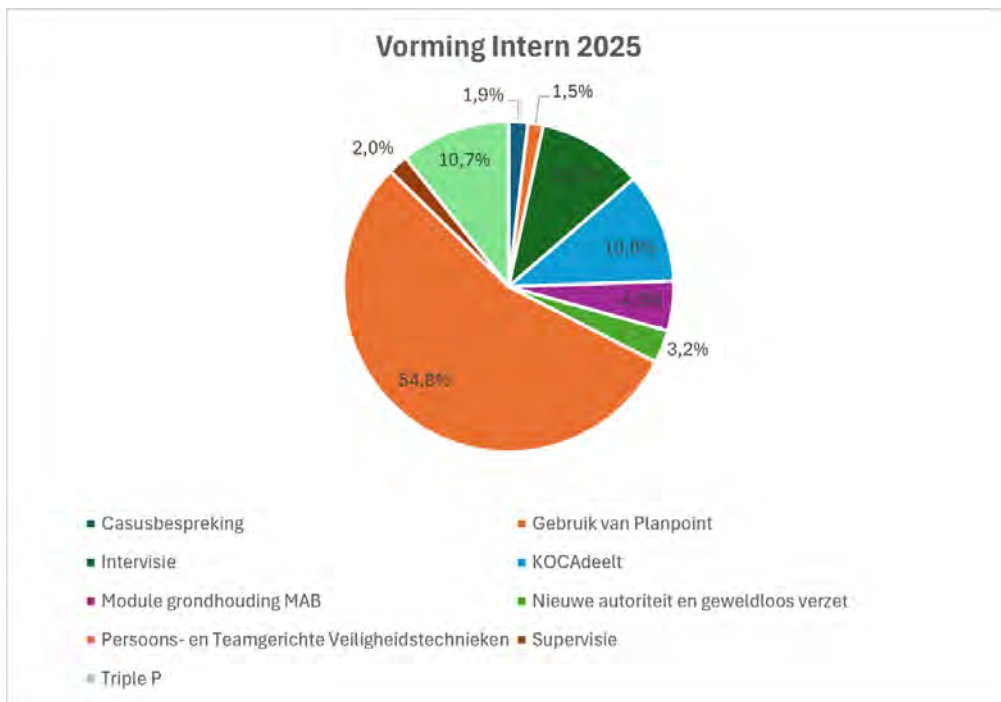
Tijd voor actie dus. Onder begeleiding van opgeleide moderatoren gingen medewerkers binnen hun eigen werking in gesprek over de resultaten. Daarbij stond niet alleen het benoemen van knelpunten centraal, maar ook het begrijpen van de onderliggende oorzaken én het formuleren van concrete verbeteracties. Even belangrijk was het om de sterktes die KOCA kenmerken te blijven koesteren en verder te versterken.

De suggesties die uit deze werkgroepen voortkwamen, werden bezorgd aan de verschillende directies. Zij gingen vervolgens aan de slag met het opstellen van gerichte actieplannen. Ondertussen beschikt elke werking over een eigen, op maat gemaakt plan, dat gefaseerd over meerdere maanden wordt uitgerold. Op regelmatige basis worden deze plannen opgevolgd en wordt teruggekoppeld over de voortgang en de gerealiseerde acties.

Met deze aanpak bouwen we stap voor stap verder aan een organisatie waarin medewerkers zich gehoord voelen en waar welzijn geen abstract begrip is, maar een gedeelde verantwoordelijkheid die we elke dag concreet maken.

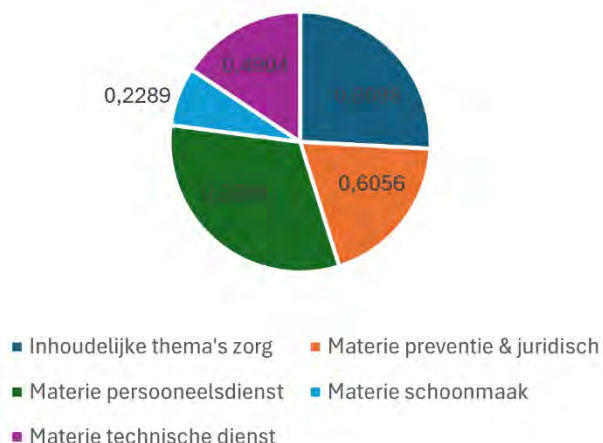
Vorming

We vinden het belangrijk dat we beschikken over professionele medewerkers die zich blijven ontwikkelen. Daarom is er op vlak van vorming een **intern basisaanbod** dat georganiseerd wordt voor medewerkers. Anderzijds bestaat de mogelijkheid om extern vormingen te volgen. In totaal werden er 866 uren intern georganiseerde opleidingen gevolgd:

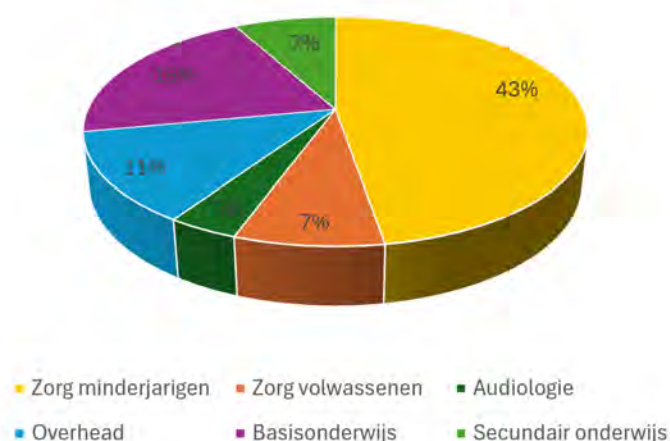

Daarnaast werden er ook heel wat externe vormingen gevolgd : In totaal volgden alle collega's samen **3935 uren vormingen** (wat overeenkomt met 2 voltijdse medewerkers gedurende 1 jaar) en spendeerden we **€62 793,07** aan externe vorming. Het gaat dan om studiedagen, webinars, opleidingen, ... met een veelheid aan inhoudelijke en omkaderende thema's.

Vormingen Extern 2025

Uitgaven VTO 2025

Werking gelijke kansen

De armoedewerking kende een doorstart en kreeg een nieuwe naam: **Werking Gelijke Kansen**. Een nieuwe medewerker Gelijke Kansen trad in dienst en zette haar schouders onder deze werking. Met de Werking Gelijke Kansen ondersteunen we gezinnen van cliënten en leerlingen die het lastig hebben om de eindjes aan elkaar te knopen. We doen dit door zowel praktische ondersteuning te bieden als door initiatieven tot veerkracht aan te bieden en het netwerk van deze doelgroep te vergroten. Het uiteindelijke doel bestaat eruit onze leden van de Gelijke Kansenwerking sterker te maken om op eigen kracht de wegen te vinden die hen vooruithelpen in onze maatschappij.

In het najaar gingen de eerste activiteiten van start: 16 mama's konden zich laten verwennen door studenten schoonheidszorg bij Encora in Berchem. Ze konden kiezen tussen een handverzorging met manicure, handmassage en nagels lakken of een gelaatsbehandeling met reiniging, gelaatsmassage en een peeling. Niet enkel onze mama's, maar ook Encora reageerden erg enthousiast op dit initiatief.

Daarnaast vonden er activiteiten plaats in het teken van ontmoeting en informatie via een oudercafé, momenten van zelfzorg en ontspanning. De Gelijke Kansenwerking maakte ook een planning op voor het werkjaar 2026.

Ouders die zorg dragen voor een kind met een beperking en die daarnaast ook moeite hebben om financieel rond te komen, ervaren vaak veel stress omwille van de **complexe** problemen die ze dagen. De meeste vragen gingen dan ook over de nood om op adem te komen, tips om te ontspannen en om rust te vinden. Deze thema's kwamen veelvuldig aan bod tijdens individuele huisbezoeken.

Het empoweren van de ouders en hun **draagkracht vergroten** is één van de hoofdpodochten van de werking Gelijke Kansen. We willen graag inzetten op een **activiteitenprogramma** dat niet enkel ontspanning biedt maar ook groeikansen benut en zelfontplooiing stimuleert. Door de organisatie van een reeks van **4 relaxatiesessies bij een ademcoach** leren de ouders eenvoudige ademhalingstechnieken en actieve zelfregulatie aan om spanningen te verminderen en zelf tot rust te kunnen komen. Zij kregen een boekje met oefeningen mee die ze thuis zelf kunnen doen.

Vrienden van KOCA en realisaties

Het Fonds van de vrienden van KOCA ondersteunt zowel de armoedewerking als projecten of initiatieven in KOCA, waar zorg noodzakelijk is maar waarvoor geen subsidies voorzien zijn. Het fonds stimuleert innovatie en steunt initiatieven die het netwerk rond KOCA verbreden en verdiepen. We zijn bijzonder blij dat we regelmatig een beroep kunnen doen op dit belangrijke fonds.

In 2025 werden de middelen van het fonds, naast de werking Gelijke Kansen en het sociaal fonds, gebruikt voor de volgende items:

Aankoop van krijtborden Basisonderwijs (1.198,- Euro)

Aankoop van fietsen en aanbieden van praktijklessen in Buitengewoon Secundair Onderwijs (3.000, - Euro)

- Veilig leren fietsen
- Parcours op school
- Als mogelijk op uitstap met de fiets
- Individueel en per klas
- Fietsenstalling gebouwd door leerlingen

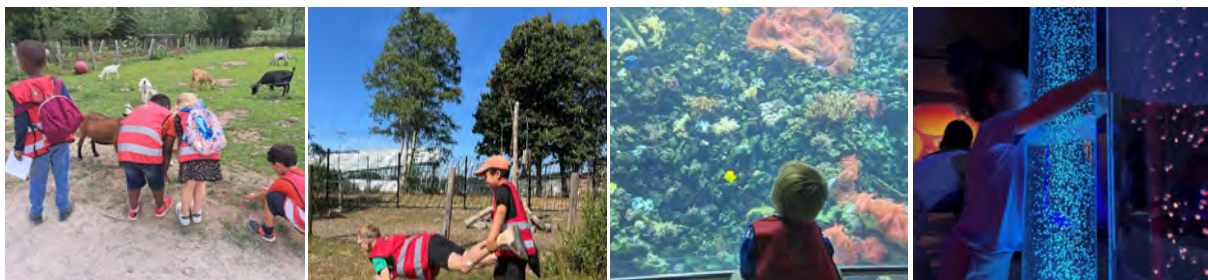
Mobiele kinderboerderij Unit Kind (1.000,- Euro)

Tussenkoms in de voor- en naschoolse opvang (5.000, - Euro)

Extra activiteiten kampwerking zomer Antwerps Revalidatie Centrum (2.000, - Euro)

Sociaal Fonds KOCA

Dankzij de steun van de Vrienden van KOCA kan onze organisatie jaarlijks rekenen op een budget van 15.000 euro. Met dit bedrag kunnen we een wezenlijk verschil maken voor kinderen en cliënten die zich tijdelijk in een bijzonder kwetsbare financiële situatie bevinden, en voor wie het echt niet meer mogelijk is om de eindjes aan elkaar te knopen.

Dit budget wordt ondergebracht in het Sociaal Fonds van KOCA. Binnen dit fonds gelden duidelijke en zorgvuldige voorwaarden, zodat de beschikbare middelen gericht, rechtvaardig en met maximale impact worden ingezet. Zo waken we erover dat de steun terechtkomt bij wie ze het meest nodig heeft, en op momenten dat ze het verschil kan maken.

Onderwerp	Totaal
Begeleidingen	2
Boeken	0
Boerderijwerking	9
Bril	0
Hoorapparaten	0
Kampen MFC	24
Medische kosten	6
Meerdaagse uitstappen	6
MFC- bijdrage	13
Opvang vakantieperiode	0
Schoolfactuur	0
Varia	16
Werkkledij	0
Werk schoenen	0
Totaal	76

De beoordeling van de aanvragen gebeurt door een team van drie medewerkers met de nodige ervaring en achtergrondkennis. Zij behandelen elke aanvraag met discretie, empathie en professioneel inzicht. Hun taak bestaat erin om niet alleen de financiële nood te beoordelen, maar ook de context en de mogelijke meerwaarde van de ondersteuning.

In 2025 konden we via dit fonds maar liefst 76 tussenkomsten realiseren, verspreid over verschillende ondersteuningscategorieën.

Daarmee boden we concrete hulp op maat, afgestemd op de noden van elk individu of gezin.

Elke tussenkomst, hoe klein of groot ook, betekent in de praktijk vaak een belangrijke verlichting van de zorgen en creëert opnieuw ademruimte. Het Sociaal Fonds is dan ook veel meer dan een financiële buffer: het is een teken van solidariteit en betrokkenheid, mogelijk gemaakt door de blijvende inzet van de Vrienden van KOCA.

Dankzij hun engagement kunnen wij blijven bouwen aan een warme en inclusieve omgeving, waarin niemand er alleen voor staat.

VOORUITBLIK 2026

VOORUITBLIK 2026

Strategisch was 2025 zonder twijfel een **scharnierjaar** voor KOCA. We verkenden grondig de mogelijkheden, vormen en randvoorwaarden om onze scholen te laten inkantelen in een grotere **scholengemeenschap**. Een traject van deze omvang vraagt tijd, overleg en zorgvuldigheid. Hoewel we aanvankelijk mikten op een afronding tegen juni 2026, stellen we **kwaliteit en gedragenheid** voorop. Daardoor zullen we pas in de loop van 2026 kunnen beslissen of en hoe dit integratietraject concreet vorm krijgt.

Intussen blijft KOCA in volle beweging. In het basisonderwijs bereiden we ons voor op een belangrijke uitbreiding: vanaf september 2026 zal de lagere school starten met **Type 2 -onderwijs** voor kinderen met een mentale beperking. Dat brengt een intens voorbereidingstraject met zich mee: van het uitwerken van een volledig schoolwerkplan tot het aanpassen van infrastructuur en het opstellen van individuele handelingsplannen. We kijken er alvast naar uit om onze schoolpoorten te kunnen openen voor een 35-tal extra kinderen.

Ook in het secundair onderwijs blijven de uitdagingen zich aandienen. De begeleiding van zij-instromers, de toenemende complexiteit van ondersteuningsnoden, de toenemende instroom van nieuwkomers met beperkte kennis van de Nederlandse taal, de druk op middelen en de nood aan **aangepaste infrastructuur** zullen hoog op de agenda staan.

Tegelijk zetten we, in lijn met bredere onderwijsrevoluties, verdere stappen richting een **kennisrijk curriculum**, waarin een sterke inhoudelijke basis hand in hand gaat met het ontwikkelen van nuttige vaardigheden.

Binnen onze zorgwerking volgen we met grote aandacht de **evoluties** rond **Rechtstreeks Toegankelijke Hulp** (RTH). We verwachten bijkomende mogelijkheden om de thuisbegeleiding voor zeer jonge dove en slechthorende kinderen (0-4 jaar) verder uit te bouwen.

Daarnaast nemen we actief deel aan twee innovatieve projecten die door de Vlaamse overheid werden gelanceerd. Met het **Netwerk Inclusie** willen we onze samenwerking met de stad Antwerpen versterken op het vlak van inclusieve kinderopvang en jeugdwerk. Het project "**Zorg en Ondersteuning Antwerpen**" beoogt de ontwikkeling van een laagdrempelig aanspreekpunt voor mensen met langdurige zorg- en ondersteuningsnoden, met geïntegreerde en intersectorale hulpverlening binnen de Antwerpse eerstelijnszones.

Ook met het oog op **inclusie** richten we onze blik op **jongvolwassenen**. In 2026 zullen we concreet verkennen hoe we jongeren binnen onze doelgroep nog meer kunnen ondersteunen in hun traject naar **zelfstandig en/of begeleid wonen**.

Binnen De Klinkaard bereiden we ons voor op aanpassingen aan de infrastructuur, afgestemd op de veranderende behoeften van onze ouder wordende bewoners. Door te werken met meer **gedifferentieerde leefgroepen** willen we nog beter inspelen op specifieke ondersteuningsnoden en zo de kwaliteit van leven verder verhogen.

Onze werking rond **Gelijke Kansen** blijft eveneens een belangrijke pijler. In 2026 zetten we opnieuw in op initiatieven die gezinnen in een kwetsbare situatie versterken: van een deugddoende vakantie tot activiteiten die inzetten op ontspanning en veerkracht. Tegelijk mogen we ook onze trouwe **Vrienden van KOCA** niet onvermeld laten. Hun engagement en creativiteit blijven een onmisbare steun om deze initiatieven mogelijk te maken.

2026 belooft een jaar te worden van verdere uitbouw, verdieping en bewuste keuzes. In een context die voortdurend in beweging is, blijft KOCA trouw aan haar kern: **kwaliteitsvolle zorg en onderwijs** bieden, met oog voor elke unieke mens. **Samen** met onze medewerkers, partners en vrijwilligers blijven we bouwen aan een warme en inclusieve omgeving waarin iedereen kansen krijgt om te groeien. Dat is KOCA!

OPDRACHTVERKLARING ONZE

In KOCA werken we vanuit:

- **GELOOF IN ELKE PERSOON EN ZIJN OMGEVING**

Elke persoon is uniek en onlosmakelijk verbonden met zijn familie en zijn omgeving. In samenspraak met de persoon, de ouders en de omgeving, proberen we helder in beeld te krijgen wat de mogelijkheden en de beperkingen van de persoon zijn en hoe we een ondersteuning 'op maat' kunnen bieden. We geloven in de kansen tot ontwikkeling die samen met alle betrokkenen tot stand gebracht kan worden.

- **PERSOONLIJKE INZET EN BETROKKENHEID**

Voor ons staan zorgzaamheid, betrokkenheid en engagement voorop. We gaan ervan uit dat kwaliteitsvol werken binnen KOCA een meerwaarde heeft door deze persoonlijke en professionele inzet van al onze medewerkers.

- **VERBONDENHEID EN DIALOOG**

We kiezen voor dialoog en samenwerking, en dus met elkaar omgaan als gelijkwaardige en deskundige partners.

- **DESKUNDIGHEID**

We kiezen voor expertiseopbouw en verdieping over de kennis en aanpak voor de doelgroepen waarmee we werken. We trachten zoveel mogelijk medewerkers aan te trekken die deze basisdeskundigheid hebben en vanzelfsprekend verder willen ontwikkelen. Door verdiepende opleidingen en inter- en supervisies zorgen we dat medewerkers zich blijven ontwikkelen en hun deskundigheid delen.

- **EEN GELOOF IN EEN INCLUSIEVE SAMENLEVING**

We ondersteunen kinderen, jongeren en volwassenen opdat ze hun eigen leven vorm kunnen geven binnen onze samenleving. In kleine en grote projecten werken we mee aan een bewustmakings- en veranderingsproces in delen van de samenleving en willen zo zorgen dat iedereen een volwaardige plaats heeft geven in elke school, werkomgeving, beeldvorming en in de ruimere samenleving.